

УДК 616.662-089.87
DOI: 10.24061/1727-0847.17.2.2018.18

М.Д. Лютик

*Кафедра анатомії людини імені М.Г. Туркевича ВДНЗ України
“Буковинський державний медичний університет”, м. Чернівці*

ОПЕРАЦІЯ ЦИРКУМЦИЗІЇ – ЗА І ПРОТИ

Резюме. У статті висвітлені віхи становлення обласної комунальної установи “Лікарня швидкої медичної допомоги” м. Чернівці, співробітники якої щоденно і цілодобово надають невідкладну і планову медичну допомогу мешканцям як м. Чернівці, так і Чернівецької області. Висвітлена роль шести клінічних кафедр ВДНЗ України “Буковинський державний медичний університет” в лікувальному процесі лікарні.

Ключові слова: ОКУ “Лікарня швидкої медичної допомоги” м. Чернівці; кафедри медуніверситету; медична допомога; відділення.

Свого часу коли я працював хірургом у регіональному шпиталі м. Скікда, що в Алжирі, директор шпиталю запропонував мені відпрацювати волонтером у вихідний день. На запитання, що мені потрібно буде робити, він сказав, що це буде день з безкоштовного обрізання дітей бідних багатодітних родин. У розмові з начмедом шпиталю я висловив свої побоювання стосовно техніки виконання операції обрізання, не знаючи мусульманських традицій їхнього регіону.

Свою першу класичну операцію циркумцизії я виконав новонародженому хлопчикові, у якого запідозрювали уросепсис за наявності вади препуціального мішка. На той час працював хірургом на Камчатці.

Річ у тому, що хлопчиків заможних родин в Алжирі обрізають в домашніх умовах або священнослужителі, а рідше фельдшери місцевого шпиталю. У цій державі існує традиція проводити обрізання хлопчиків в одну з останніх ночей Рамадану. Ця священна ніч наділена, згідно з релігійними віруваннями, особливою чудодійною силою. І тому батьки хлопчиків планують обрізання саме на цю дату.

Що стосується незаможних сімей, то вони звертаються із заявою до адміністрації регіонального шпиталю і вона, адміністрація, назбиравши

50-70 заяв, призначає фіксований день десь у жовтні місяці, коли спадає спека. Дітей до цієї процедури батьки готують психологічно, в день госпіталізації їх купають, “парфумлять”, одягають у святкову довгу до щиколоток білу сорочку (гандуру), білі райдужні до колін гольфики, прикрашені кольоровими бантиками і китичками. У широких коридорах шпиталю на підлозі під стінами розстеляють матраци, покриті накрохмаленими простиррадлами, на яких сидять хлопчики в очікуванні процедури. Атмосфера, мало сказати, напружена і зовсім далека від святкової. Діти бояться болю тому, що місцеві спеціалісти виконують її без анестезії.

Обряд обрізання крайньої плоті з арабської “хітан” – найбільш поширений серед послідовників ісламу.

Виконують його зазвичай у ранньому дитячому віці, та певних обмежень щодо віку немає, тому цей обряд можна проводити в будь-якому віці.

У Центральній Азії “хітан” розглядається як гігієнічна процедура. Здійснює його медичний працівник або циркульник. Процедура символізує вступ дитини до світу дорослих. У деяких країнах, зокрема в Туреччині, обрізання проводять у присутності численних гостей, друзів та родичів, які

з цього приводу роблять дитині подарунки. У низці мусульманських країн обряд обрізання прийнято робити на сьомий день після народження хлопчика, якщо він здоровий. Мусульманська традиція пов'язує практику обрізання з пророком Авраамом (Ібрагімом), прародичем арабів через сина Ісмаїла.

Коран не вимагає обов'язкового обрізання, досі ведуться суперечки про те, чим є хітан: законом, обов'язковим до виконання, чи просто традицією.

У іудеїв цей обряд на восьмий день після народження здійснює духовна особа, (моель, рабін), а в арабів його виконує (мутахер), або мулла. У різних арабських країнах обрізання здійснюють у віці від 3-х до 12 років. В Алжирі хлопчиків обрізають у віці 2-3 років. Скажімо у Франції для цього можна навіть придбати спеціальний пристрій для обрізання, який нагадує апарат для діатермокоагуляції, або гільйотину. Прийшлося навіть ознайомитися з лазерним пристроєм для обрізання.

Види оперативної техніки циркумцизії:

- Мінімальне обрізання. Проводиться за медичними показаннями. Принцип операції полягає у видаленні невеликої частини крайньої плоті. Така операція показана при формуванні рубцевого кільця або для укорочення гіпертрофованої, надлишкової крайньої плоті. У даному випадку, після операції, крайня плоть все одно повністю закриває головку статевого члена. Мінус такої операції в тому, що існує ймовірність повторного формування рубцевого кільця та звуження крайньої плоті.

- Часткове обрізання. Також найчастіше проводиться за медичними показаннями. Залишки крайньої плоті в спокійному стані майже повністю прикривають головку, залишаючи відкритим лише зовнішній отвір уретри. У стані ерекції крайня плоть самостійно відкочується.

- Вільне або нетуге обрізання. При такій техніці обрізання головка майже завжди залишається відкритою. У ділянці вінцевої борозни в стані спокою утворюється складка із залишків крайньої плоті, яка може незначно нависати на корону головки статевого члена. Вінцева борозна в стані спокою завжди закрита. У стані ерекції складка розправляється.

- Помірне або середнє обрізання. Найбільш поширений спосіб обрізання. Головка завжди залишається відкритою. Невелика складка в ділянці вінцевої борозни може залишатися, але вона завжди менша від діаметра корони головки статевого члена.

- Туге обрізання. Виконується лише за бажанням пацієнта або при пластичній операції за медичними показаннями. При такому обрізанні шкірної складки на статевому члені не залишається взагалі і при ерекції вона щільно натягується.

Також слід розрізняти високий та низький стилі обрізання. Під цим терміном розуміють рівень циркулярного шва відносно стовбура статевого члена. Його розташування залежить від співвідношення віддаленого внутрішнього та зовнішнього листків крайньої плоті.

- Низьке обрізання. Під час проведення низького обрізання практично повністю видаляється внутрішній листок крайньої плоті, а циркулярний шов розташовується в безпосередній близькості до вінцевої борозни.

- Високе обрізання. Під час проведення високого обрізання максимально зберігається внутрішній листок крайньої плоті. При цьому циркулярний шов може розташовуватися на будь-якій відстані від кореня статевого члена.

Поєднання високого та тугого обрізання дає змогу розташувати шов на середині стовбура статевого члена. У народів з жовтим забарвленням шкіри, наприклад у японців, поширена техніка високого тугого обрізання, при якому повністю зберігається крайня плоть, яка підіймається догори замість вилученої шкіри стовбура члена. При цьому циркулярний шов розташовується ближче до кореня статевого члена. Це пов'язано з тим, що зовнішній та внутрішній листки мають різне забарвлення, і подібна техніка дає можливість зберегти однотонний колір статевого члена.

Після ознайомлення в операційній з особливостями техніки обрізання місцевими спеціалістами, які виконували її без знеболювання, я, під місцевою анестезією в асептичних умовах, виконав майже 30 обрізань. Техніка обрізання, яку мені продемонстрували місцеві спеціалісти, зводилася до того, що крайню плоть відтягували з головки статевого члена, накладали м'який еластичний судинний затискач, по якому шкірочку відсікали, а потім здійснювали гемостаз і вузловими швами тоненьким кетгуттом пришивали шкіру фалоса до слизової оболонки препуціального мішка.

За даними, проведеними в Університетській клініці госпіталю Гента, обрізання закономірно стає причиною зниження чутливості головки статевого члена, що тягне за собою зменшення гостроти статевого задоволення.

Учені це пов'язали з тим, що після операції циркумцизії головка статевого члена постійно ко-

нтактує з білизною і одягом, її слизова стає щільнішою, сухішою і менш чутливою внаслідок атрофії чутливих нервових рецепторів.

При неправильному проведенні процедури може розвинутися гангрена голівки статевого члена, спайки, варикозне розширення вен, тромбоемболія, кровотечі, нагноєння. Є повідомлення про те, що під час оперативного втручання

мали місце випадкові пошкодження голівки статевого члена.

Закінчувався волонтерський день святковим застіллям у спортивному залі шпиталю з великою кількістю традиційних місцевих страв, солодощів та безалкогольних напоїв.

Сімейне свято продовжували вдома у колі близьких друзів, сусідів та рідних.

Список використаної літератури

1. Орей Волод. Крысолюди. Глава 5. Евреи и их ритуалы. Изд Свекрасаф. Москва 2010г. 608с. стр. 74-75.
2. Брафман Яков "Книга кагала" I-II том. - Материалы для изучения еврейского быта. © Электронная библиотека RoyalLib.Com, 2010-2016. Контактный e-mail:royallib.ru@gmail.com.http://cagal.clan.su

References

1. Орей Волод. Крысолюди. Глава 5. Евреи и их ритуалы. Изд Свекрасаф. Москва 2010г. 608с. стр. 74-75.
2. Брафман Яков "Книга кагала" I-II том. - Материалы для изучения еврейского быта. © Электронная библиотека RoyalLib.Com, 2010-2016. Контактный e-mail:royallib.ru@gmail.com.http://cagal.clan.su

Надійшла 23.02.2018 р.